

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Divi Thomae Aqvinatis Doctoris Angelici Opera Omnia

Summa diligentia ad exemplar Romanæ Impreßionis restituta

Secunda secundae Summa Theologiae

Thomas <von Aquin, Heiliger>

Venetiis, 1593

1 Vtrum mors fuerit pœna peccati primorum parentum.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72772)

te contempfit diuinā voluntatem, uir autē implicite et propere, quia induxit aliu ad peccandum, ut secunda ratio ostendit. Plus, n. in qualibet specie peccat peccas & induces, quam peccans tantum. Vel pp causam honestam aliam in uno idē peccatum, & in altera non, ut tertia rō mōstrat, sicut fuit pp inopiam esse adulter: unde patet solutio utriusq; obiectio- nis. De latitudine si- quidem vnus speciei est sermo, & infra la- titudinem illius qua- libet rationum gra- uius aliquid amittit, ut patet.

Super Quaestio- nis 164. Articulus primus.

Nota q. 164. de pe- na peccati primi ho- minis hoc solū tri- bendum occurrit: q- dum in secundo art. in responsione ad qui- tum de flameo gla- dio dicitur inueniuntur opiniones, altera q- sit ætus ex propin- quita & solis, altera q- sit per angelicū mī- steriu quædam ignea custodia, Prima opi- nio hodie excludit vī, quī zona, quæ torri- da uocatur est, a qua nūquam sol recedit, iam inuenta est habi- tata: habent n. iuge q- quinoctiū habitatores terre illius ut testant inde uenientes: & nos mīsimus fratres ordi- nis ad partes illas, & eam & redeunt, put expediat. Vnde secun- da opinio amplecten- da vī. Nec minū si multos sapientes hoc latuit, quia ista sunt singularia sine expe- rientia accepta a pro- genitoribus exproba- bili argumento huius- pie tam ardentis, de qua Lucasus. Ethio- pum; solū qd non præmeretur ab ulla signiferi regione po- li, nisi polite lapso, Vlma curati pro- cederet vngula. Tau- ri.

quod peccatum mulieris fuit gra- uius, quam peccatum uiri. AD PRIMVM ergo dicendū, q- illa seductio mulieris ex præcedē- ti elatione subsecuta est: & ideo talis ignorantia non excusat, sed aggrauat peccatum, in quantum, scilicet ignorando in maiorem elationem erecta est.

AD SECYNDVM dicendum, q- rō illa procedit ex circumstantia cōditionis psonæ, ex qua p̄m vi- ri fuit grauius secundum quid.

AD TERTIVM dicendum, q- uir non cogitauit de diuina misericordia vique ad contemptum di- uinæ iustitiæ, quod facit peccatū in Spiritum sanctum: sed quia, ut Aug. dixit II. super Gen. ad literā, in expertus diuinæ seueritatis cre- didit illud peccatum esse ueniale, id est, de facili remissibile.

QVAESTIO CLXIII.

De penis peccati primi hominis, in duos articulos diuisa.

¶ **E**INDE cōsiderandum est de pena primi p̄ti. **C** ET CIRCA hoc quaeruntur duo.

¶ **Q**uod primo, De morte, quæ est pœ- na communis.

¶ **Q**uod secundo, De alijs particularibus penis, quæ in Genesi assignantur.

ARTICVLVS PRIMVS.

Vtrum mors sit pena peccati primo- rum parentum.

AD PRIMVM sic proceditur. Videtur, q- mors non sit pœ- na peccati primorum parentum. Id enim quod est homini natu- rale, non potest dici pœna pecca- ti, quia peccatum nō perficit natu- ram, sed uitiat: mors autem est homini naturalis. quod patet ex hoc, quod corpus eius ex cōtra- rijs cōponitur, & ex hoc etiā, q- mortale ponitur in diffinitione hominis. ergo mors non est pœ- na peccati primorum parentum.

¶ **Q**uod 2. Præter. Mors, & alii corporales defectus similiter inueniuntur in homine, sicut & in alijs animalibus, s̄m illud Eccl. 3. Vnus interit- us est hominis, & iumentorū, & æqua vtriusq; cōditio: sed in ani- malibus brutis mors non est pœna peccati. ergo et neq; in hoibus.

¶ **Q**uod 3. Præter. Peccatum primorum parentum fuit specialium perso- narum: sed mors consequitur to- tam humanam naturam. ergo non uidetur esse pœ- na peccati primorum parentum.

¶ **Q**uod 4. Præter. Omnes æqualiter deriuantur a primis pa- rentibus. Si igitur mors esset pœna peccati primo- rum parentum, sequeretur, quod omnes homines æqualiter mortem paterentur. quod patet esse fal-

sum, quia quidam citius alijs, & grauius moriuntur. ergo mors non est pœna primi peccati.

¶ **Q**uod 5. Præter. Malum pœnæ est a Deo, ut supra habitum est: sed mors non uidetur esse a Deo. dicitur enim Sapient. 1. quod Deus mortem non fecit. ergo mors est pœna primi peccati.

¶ **Q**uod 6. Præterea. Pœnæ non videntur esse meritoria. Nam meritum continetur sub bono, pœna autem sub malo: sed mors quandoque est meritoria, sicut patet de morte martyrum. ergo uidetur, quod mors non sit pœna.

¶ **Q**uod 7. Præter. Pœna videtur esse afflictiua: sed mors non potest esse afflictiua, ut uidetur, quia quando mors est, eam homo non sentit: quando autem non est, sentiri non potest. ergo mors non est pœna peccati.

¶ **Q**uod 8. Præter. Si mors esset pœna peccati, statim fuisset ad peccatum cōsecuta: sed hoc non est uerum, nā pri- mi parentes post peccatum diu vixerūt, ut patet Ge- nesi. 4. ergo mors non uidetur esse pœna peccati.

SED CONTRA est, quod Apost. dicit ad Ro. 5. Per vnum hominem peccatum in hunc mūdum intra- uit, & per peccatum mors.

RESPON. Dicendum, quod si aliquis propter cul- pam suam priuetur aliquo beneficio sibi dato, ca- rentia illius beneficii est pœna culpæ illius. Sicut au- tem in primo dictum est, * homini in sui prima in- flituitioe hoc beneficium fuit collatum diuinitus,

ut quādiu mens eius esset Deo subiecta, inferiores vires animæ subicerentur rationali menti, & cor- pus animæ subiceretur: sed quia mens hominis per peccatum a diuina subiectione recessit, cōsecutum est, ut nec inferiores vires totaliter subicerentur ra- tioni. Ut de tanta est rebellio carnalis appetitus ad rationem, ut nec corpus totaliter subiceretur ani- mæ: unde sequitur mors, & alii corporales defectus. Vita enim & incolumitas corporis consistit in hoc, quod subiciatur animæ, sicut perfectibile suæ perse- ctioni. Vnde per oppositum mors & ægritudo, & quilibet corporalis defectus, pertinet ad defectum subiectionis corporis ad animam. Vnde patet, q- sicut rebellio carnalis appetitus ad spiritum, est pœ- na peccati primorum parentum, ita etiam & mors, & omnes corporales defectus.

¶ **Q**uod 9. Præter. Si mors esset pœna peccati, statim fuisset ad peccatum cōsecuta: sed hoc non est uerum, nā pri- mi parentes post peccatum diu vixerūt, ut patet Ge- nesi. 4. ergo mors non uidetur esse pœna peccati.

SED CONTRA est, quod Apost. dicit ad Ro. 5. Per vnum hominem peccatum in hunc mūdum intra- uit, & per peccatum mors.

RESPON. Dicendum, quod si aliquis propter cul- pam suam priuetur aliquo beneficio sibi dato, ca- rentia illius beneficii est pœna culpæ illius. Sicut au- tem in primo dictum est, * homini in sui prima in- flituitioe hoc beneficium fuit collatum diuinitus,

ut quādiu mens eius esset Deo subiecta, inferiores vires animæ subicerentur rationali menti, & cor- pus animæ subiceretur: sed quia mens hominis per peccatum a diuina subiectione recessit, cōsecutum est, ut nec inferiores vires totaliter subicerentur ra- tioni. Ut de tanta est rebellio carnalis appetitus ad rationem, ut nec corpus totaliter subiceretur ani- mæ: unde sequitur mors, & alii corporales defectus. Vita enim & incolumitas corporis consistit in hoc, quod subiciatur animæ, sicut perfectibile suæ perse- ctioni. Vnde per oppositum mors & ægritudo, & quilibet corporalis defectus, pertinet ad defectum subiectionis corporis ad animam. Vnde patet, q- sicut rebellio carnalis appetitus ad spiritum, est pœ- na peccati primorum parentum, ita etiam & mors, & omnes corporales defectus.

AD PRIMVM ergo dicendum, quod naturale dicitur, quod ex principiis naturæ cauatur. Naturæ autē per se principia sunt forma, & materia. Forma au- tem hominis est anima rationalis, quæ de se est im- mortalis: & ideo mors non est naturalis homini ex parte suæ formæ. Materia autem hominis est corpus tale, quod est ex contrarijs compositum, ad quod sequitur ex necessitate corruptibilitas: & quantum ad hoc mors est homini naturalis. Hæc autem con- ditio in materia humani corporis est consequens ex necessitate materiæ, quia oportebat corpus hu- manum esse organum tactus, & per consequens medium inter tangibilia, & hoc non poterat esse nisi esset ex contrarijs compositum, ut patet per Philosophum in 2. de anima. * Non autem est con- ditio secundum quam materia adaptetur formæ: quia si esset possibile, cum forma sit incorruptibilis, potius oporteret materiam incorruptibilem esse. Sicut q- ferra sit ferrea competit formæ, & actioni eius, ut per duritiem sit apta ad secandum: sed q- sit potens rubiginem contrahere, consequitur ex ne- cessitate talis materiæ, & non secundum electionem agentis. Nam si artifex posset, faceret ex ferro ferrā, quæ rubiginem cōtrahere non posset. Deus autem, Secunda Secundæ S. Tho. EEE 4 qui

Q. 49. arti. 2.

Q. 95. arti. 1. & q. 97. arti. 1.

Lib. 2. text. 111. & seq. tomo 2.

